

Friluftsliv og havn

Mølen, Tyska og Hollenderen er gamle sagflis- og mudderbanker fra sagbrukstida. Det er kjent for allmennheten at store deler av områdene inneholder giftstoffer, Spesielt er det påvist høye konsentrasjoner av metaller i jord og grunnvann i området rundt CCA-impregneringsverket på Tyska. Norsk institutt for vannforskning har gjort en undersøkelse av områdene, på oppdrag fra Saugbrugs. Hovedbudskapet er at så lenge massene forblir urørte vil det trolig ikke bli noen øket utlekking av forurensning til vann.

Virkninger

Konsekvenser ved utbygging til bolig/næringsvirksomhet vil være:

Giftig avrenningsmasse havner i fjorden noe som vil kunne få konsekvenser for bl.a. fiskebestanden.

Det er økonomisk uansvarlig med en utbygging av disse områdene til bolig eller næringsvirksomhet med tanke på at det må tas høyde for at vannstanden i fremtiden vil kunne bli vesentlig høyere p.g.a. global oppvarming. Allerede i dag er det problemer med oversvømmelser. Vi stiller også spørsmål om grunnforholdene (sagflis/mudder) er egnet for boligbygging.

Tap av verdifullt bynært grøntområde

Friluftsområde

Vi foreslår at Tyska og Hollenderen sikres som friluftsområde med en kombinasjon av parkanlegg og frie naturområder. Her har Halden kommune en unik mulighet til å få en «bypark» i gangavstand fra sentrum. Med den nye bydelen som er i ferd med å vokse frem på sydsiden vil det være et stort behov for nærfriluftsområder for de menneskene som skal bo der.

Mennesker behøver natur- og grønne områder i byer og tettsteder først og fremst av helsemessige årsaker - både psykisk og fysisk. Grøntområdene byr på møteplasser og muligheter for sosial kontakt samt mosjon og friluftsopplevelser. Det er et overordnet politisk mål i Norge å gi folk gode forhold til å utøve friluftsliv nær boligen. En viktig betingelse for at folk skal bruke områdene er tilgjengeligheten, dvs. at avstanden fra der folk bor ikke må bli for stor og at veier og utbyggingstiltak ikke skaper barrierer som gjør grøntområdene vanskeligere å nå.

I Miljøverndepartementets veileder «Fortetting med kvalitet» kan vi lese: «Våtmarker og vann i alle utgaver enten det er elver, bekker, dammer, sjøer eller fjorder, er verdifulle ledd i grønnstrukturen. De har gjerne et rikere artsinventar enn områdene rundt og bidrar derfor både til det biologiske mangfoldet og til naturopplevelser for oss mennesker. I undersøkelser av hvilke landskaper folk foretrekker, kommer elver og vann spesielt høyt opp på prioriteringslisten. Områder langs vann må derfor sikres for allmennheten».

Havn og rekreasjon

Mølen, Tyska og Hollenderen byr på et stort mangfold av muligheter. Her kan det anlegges små parkanlegg, områder som får gro fritt, det kan lages balløkke, grill-, badeplasser og småbåthavner. Med andre ord, et friluft- og aktivitetsområde for befolkningen. En gangbru over Tista ved «spissen» av Hollenderen over til Mølen der elva åpner seg mot fjorden gir muligheter for en vakker vandring på hver side av elva. Slik vil du kunne gå fra sentrum langs Tista, forbi Tista-senteret og Høvleriet, over broen til Mølen og tilbake på andre siden av Tista til broen som går over til nordsiden. I bukta mellom Tyska og Hollenderen er det mulighet for båt plasser. Med Tyska og Hollenderen som friområde vil det bli en sammenhengende grønnkorridor fra sentrum og ut til Remmen, helt i tråd med statlige føringer.

Mølen bør fortsatt kunne brukes til havnevirksomhet. Mellom vår foreslåtte gangvei og eventuell havnevirksomhet på Mølen bør det anlegges et grønt «belte» som skjermes mot havnevirksomheten og den nye «Innfart Vest».

Innfart Vest

Vi savner en helhetlig planlegging av området. Nå pågår for eksempel arbeidet med veiprojektet «Innfart Vest», et arbeid som vil berøre både Tyska, Hollenderen og Mølen. Vi tillater oss også å stille spørsmålstegn ved at det samtidig med veiarbeidene i forbindelse med «Innfart Vest» legges ledningsnett for vann og kloakk til framtidig bolig/næringsformål til områdene Høvleriet, Tyska og Hollenderen før reguleringsplaner for disse områdene er ferdige. For oss kan det se ut til at kommunen allerede har planene ferdig for de områdene som det nå skal lages reguleringsplaner for.

Mona Jensen

Mer Villmark NÅ

<https://www.ha-halden.no/nyheter/friluftsliv-og-havn/s/1-2906373-4972724>